

Затверджено Вченою радою
Інституту історії України НАН України
28 березня 2024 року, протокол № 3

Голова Вченої ради
Інституту історії України НАН України
Валерій СМОЛІЙ

ПРАВИЛА
прийому до аспірантури
Інституту історії України НАН України
у 2024 році

ПРАВИЛА ПРИЙОМУ ДО АСПІРАНТУРИ

Інституту історії України НАН України у 2024 році

Правила прийому до аспірантури на здобуття ступеня доктора філософії Інституту історії України НАН України у 2024 р. (далі – Правила прийому) затверджені Вченою радою Інституту історії України НАН України та регламентують порядок прийому до аспірантури Інституту історії України НАН України в 2024 році на здобуття ступеня доктора філософії.

Правила прийому розроблені Приймальною комісією відповідно до:

Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2024 році (далі Порядок), затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 06 березня 2024 року № 266, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 14 березня 2024 року за № 379/41724;

Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 року № 502).

Затверджені Правила прийому до аспірантури у 2024 році діють до набуття чинності Правил прийому на 2025 рік.

1. Загальні положення

1.1. Відповідно до ст. 44 Закону України «Про вищу освіту» Інститут історії України НАН України (далі – Інститут) оголошує прийом на навчання для здобуття ступеня доктора філософії на конкурсній основі відповідно ліцензійного обсягу за спеціальністю 032 «Історія та археологія».

1.2. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється:

– в аспірантурі Інституту за очною (денною) або заочною формою здобуття вищої освіти за державним замовленням або коштом фізичних та/або юридичних осіб у межах ліцензійного обсягу;

– поза аспірантурою для осіб, які провадять наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи в Інституті, у межах ліцензійного обсягу.

1.3. Усі особи, які здобувають ступінь доктора філософії в Інституті, мають рівні права та обов'язки.

1.4. Термін підготовки доктора філософії в аспірантурі незалежно від форми здобуття освіти та поза аспірантурою становить 4 роки.

2. Вимоги до рівня освіти вступників.

2.1. До аспірантури для здобуття ступеня доктора філософії на конкурсній основі приймаються особи, які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста) – НРК7.

2.2. Прийом до аспірантури на основі НРК7 для здобуття ступеня доктора філософії здійснюється за результатами вступних випробувань.

2.3. Не допускається одночасне навчання за двома чи більше спеціальностями (освітніми програмами, рівнями, ступенями, формами здобуття освіти) коштом державного або місцевого бюджетів.

3. Організація роботи приймальної комісії.

3.1. Організація прийому вступників до аспірантури та здобувачів ступеня доктора філософії здійснюється Приймальною комісією Інституту, яка затверджується наказом директора Інституту та діє відповідно до Положення про Приймальну комісію Інституту.

Приймальна комісія працює за адресою:

Київ, вул. Михайла Грушевського, 4, каб. 508.

Графік роботи:

- прийом відвідувачів понеділок – четвер з 12.00 до 16.00 (без перерви);
- телефон для довідок: (044) 279-06-80.

3.2. Приймальна комісія приймає рішення про допуск до вступних випробувань до аспірантури та участі у конкурсі, про що повідомляє вступників через веб-сайт Інституту та телефоном.

3.3. Розклад вступних випробувань до аспірантури Інституту затверджується наказом директора і оприлюднюється на веб-сайті Інституту не пізніше, ніж за три дні до початку прийому заяв та документів для вступу на навчання до аспірантури чи поза аспірантурою.

4. Фінансування підготовки фахівців на здобуття ступеня доктора наук та доктора філософії.

4.1. Підготовка осіб в аспірантурі здійснюється:

- за рахунок державного бюджету (державне замовлення) – очна (денна) форма навчання;
- коштом фізичних та/або юридичних осіб на умовах договору – очна (денна) та заочна форма навчання.

4.2. Вартість підготовки докторів філософії в аспірантурі Інституту коштом фізичних та/або юридичних осіб встановлюється відповідно до розрахункової вартості та затверджується наказом директора Інституту.

4.3. Здобувачі ступеня доктора філософії поза аспірантурою отримують третій рівень вищої освіти за рахунок Інституту.

4.4. Громадяни України, які не завершили навчання за державним або регіональним замовленням для здобуття ступеня доктора філософії, мають право повторного вступу для безоплатного здобуття вищої освіти в Інституті за тим самим ступенем освіти за умови відшкодування до державного або місцевого бюджету коштів, витрачених на оплату послуг з

підготовки фахівців, відповідно до Порядку відшкодування коштів державного або місцевого бюджету, витрачених на оплату послуг з підготовки фахівців, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 серпня 2015 року № 658. Ця вимога не застосовується до учасників бойових дій.

4.5. Іноземці та особи без громадянства, зокрема закордонні українці, які постійно проживають в Україні, громадяни Республіки Польща, особи, яких визнано біженцями, та особи, які потребують додаткового захисту, мають право на здобуття вищої освіти нарівні з громадянами України, зокрема за рахунок коштів державного або місцевого бюджету.

5. Графік подання заяв і документів та складання вступних випробувань.

5.1. Вступ до аспірантури може здійснюватися двічі на рік.

5.2. Подання заяв і документів вступниками до аспірантури та здобувачами ступеня доктора філософії, вступні випробування, конкурсний відбір і зарахування на навчання проводяться в такі терміни:

5.2.1. Подання заяв і документів до аспірантури 25 квітня – 24 травня 2024 р. та 16 вересня – 16 жовтня 2024 р.

5.2.2. Терміни проведення вступних іспитів до аспірантури 27 травня – 3 червня 2024 р. та 17 – 29 жовтня 2024 р.

5.2.3. Терміни зарахування до аспірантури: з 17 червня 2024 р. та з 15 листопада 2024 р.

6. Порядок прийому заяв і документів для вступу на здобуття ступеня доктора філософії.

6.1. Вступники особисто подають заяви за затвердженим зразком у паперовій формі уповноваженій особі Приймальної комісії (каб. 508) (за згодою Інституту або в разі перебування вступника на тимчасово

окупованій території – дистанційно з використанням засобів електронного зв'язку).

6.2. Під час подання заяви у паперовій формі вступник особисто пред'являє оригінали документів:

– документ, що посвідчує особу, передбачений Законом України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус»;

– довідка про присвоєння ідентифікаційного номера;

– військово-обліковий документ з підтвердженням факту перебування на військовому обліку (у військовозобов'язаних та резервістів – військовий квиток або тимчасове посвідчення військовозобов'язаного, а у призовників – посвідчення про приписку до призовної дільниці), крім випадків, передбачених законодавством;

– документ (державного зразка) про раніше здобутий освітній ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень), на підставі якого здійснюється вступ, і додаток до нього;

– сертифікат ЄВІ та/або сертифікат міжнародного зразка з іноземної мови (за наявності);

– опубліковані наукові праці з обраної здобувачем спеціальності або засвідчені у встановленому порядку копії наукових праць;

– у разі потреби документ про визнання особи органами медико-соціальної експертизи особою з інвалідністю.

Вступники, які проживають на тимчасово окупованій території України або переселилися з неї після 01 січня 2023 року, подають документи з урахуванням особливостей, передбачених наказом Міністерства освіти і науки України від 01 березня 2021 року № 271 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 серпня 2022 року № 726).

6.3. До заяви, поданої в паперовій формі, вступник на здобуття ступеня доктора філософії додає:

- копію документа, що посвідчує особу, передбаченого Законом України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус»;
- копію довідки про присвоєння ідентифікаційного номера;
- копію військово-облікового документа (у військовозобов'язаних та резервістів – військовий квиток або тимчасове посвідчення військовозобов'язаного, а у призовників – посвідчення про приписку до призовної дільниці);
- копію документа (державного зразка) про раніше здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень, на основі якого здійснюється вступ, і копію додатка до нього;
- копію сертифікату ЄВІ та/або копію сертифіката міжнародного зразка з іноземної мови;
- копію трудової книжки, завірену печаткою відділу кадрів за місцем роботи (за наявності);
- особовий листок з обліку кадрів (засвідчений печаткою тієї установи, в якій вступник працює);
- 3 кольорові фотокартки розміром 3 x 4 см;
- список опублікованих наукових праць і винаходів або наукову працю (реферат, есе, стаття) з обраної здобувачем спеціальності;
- згоду на обробку персональних даних.

6.4. У заяві вступник обов'язково зазначає, що ознайомлений з Правилами прийому, наявною ліцензією і сертифікатом про акредитацію відповідної Освітньо-наукової програми та терміном його дії, а також проінформований про наявність/відсутність підстав для застосування спеціальних умов участі в конкурсному відборі на навчання для здобуття

вищої освіти та/або спеціальних умов вступу на навчання за державним або регіональним замовленням.

6.5. Документи подаються у картонному швидкозшивачі.

6.6. До вступних випробувань допускаються особи, які подали всі необхідні документи у терміни, визначені згідно з цими Правилами прийому.

6.7. Умовою допуску до вступного іспиту з іноземної мови є успішне складання ЄВІ в 2023 або 2024 роках з оцінкою за тест з іноземної мови не менше ніж 130 балів, а за тест загальної навчальної компетентності (ТЗНК) – не менше ніж 100 балів.

6.8. Рішення про допуск вступників до участі в конкурсному відборі для зарахування на навчання в аспірантурі Приймальна комісія приймає не пізніше наступного дня після завершення вступних випробувань. Оприлюднення відповідних рішень здійснюється на сайті Інституту.

6.9. Приймальна комісія має право відмовити вступнику у допуску до вступних випробувань у разі ненадання документів, зазначених у пунктах 6.1, 6.2, 6.3 цих Правил прийому.

6.10. Під час прийняття на навчання осіб, які подають документ про здобутий за кордоном ступінь (рівень) освіти, обов'язковою є процедура визнання і встановлення його еквівалентності, що здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 05 травня 2015 року № 504 «Деякі питання визнання в Україні іноземних документів про освіту», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27 травня 2015 року за № 614/27059.

6.11. Документи про вищу духовну освіту приймаються в разі її здобуття особами до 01 вересня 2018 року і за умови подання свідоцтва про державне визнання документа про вищу духовну освіту, отриманого особою відповідно до Порядку державного визнання документів про вищу духовну освіту, наукові ступені та вчені звання, виданих закладами вищої

духовної освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19.серпня 2015 року № 652 або рішення Вченої ради Інституту про визнання відповідного документа про вищу духовну освіту.

7. Вступні випробування та конкурсний відбір.

7.1. Вступні випробування до аспірантури проводяться очно.

7.2. Для конкурсного відбору осіб, які вступають на навчання для здобуття ступеня доктора філософії зараховуються бали вступних іспитів зі спеціальності та іноземної мови, а також результати інших форм вступних випробувань (додаткових іспитів, співбесід, наукової праці).

7.3. Вступник, рівень знання англійської мови якого підтверджено сертифікатом тестів TOEFL, International English Language Testing System або Cambridge English Language Assessment (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти чи аналогічного рівня); німецької мови – дійсним сертифікатом TestDaF (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти чи аналогічного рівня); французької мови – дійсним сертифікатом тесту DELF або DALF (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти чи аналогічного рівня), звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного іспиту з іноземної мови з найвищим балом. Такі вступники можуть проходити інші вступні випробування до аспірантури і не складають ЄВІ.

7.4. У разі подання документів на участь у вступних випробуваннях особами з особливими освітніми потребами Інститут забезпечує відповідні умови для проходження ними співбесід, фахових іспитів.

7.5. Особам, які вступають для здобуття ступеня доктора філософії до аспірантури на основі НРК7 з іншої галузі знань (спеціальності), ніж та,

яка зазначена в їхньому дипломі, можуть бути встановлені додаткові вступні випробування.

7.6. Результати вступних випробувань до аспірантури Інституту дійсні для вступу в аспірантуру Інституту протягом одного календарного року.

7.7. Програми вступних випробувань обов'язково оприлюднюються на веб-сайті Інституту не пізніше наступного дня після їх затвердження. У програмах мають міститись критерії оцінювання, структура оцінки і порядок оцінювання підготовленості вступників, список рекомендованої літератури.

7.8. Особи, які без поважних причин (визнаних такими за рішенням Приймальної комісії) не з'явилися на вступні випробування у визначений час, а також особи, знання яких було оцінено балами нижче встановленого програмою вступного випробування з відповідної спеціальності та іноземної мови мінімального значення, до участі в наступних вступних випробуваннях не допускаються. Перескладання вступних випробувань не передбачено.

7.9. Апеляції на результати вступних випробувань розглядаються Апеляційною комісією Інституту, склад якої затверджується директором Інституту і яка діє на підставі відповідного Положення.

7.10. Вступні випробування до аспірантури проводяться предметними комісіями, до складу яких входить не менш трьох осіб, затверджених наказом директора Інституту. Комісії формуються з докторів філософії (кандидатів наук) та докторів наук, які здійснюють наукові дослідження за відповідною спеціальністю.

7.11. Приймальна комісія приймає рішення про допуск (або недопуск) вступників до вступних випробувань на основі поданих здобувачем документів.

7.12. Приймальна комісія за результатами вступних випробувань до аспірантури виносить рішення щодо кожного вступника.

7.13. Конкурсний бал (КБ) вступників до аспірантури розраховується за формулою:

$$КБ = 0,3 \times ІМ + 0,5 \times ІС + 0,2 \times ДБ, \text{ де}$$

ІМ – результат вступного іспиту з іноземної мови;

ІС – результат вступного іспиту зі спеціальності;

ДБ – додаткові бали за навчальні та наукові досягнення.

7.14. При вступі до аспірантури вступникам нараховуються додаткові бали за навчальні та наукові досягнення (відповідно до таких критеріїв).

*Порядок нарахування додаткових балів за навчальні та наукові
досягнення*

Навчальні та наукові досягнення	Бали
Призові місця у міжнародних та всеукраїнських студентських наукових олімпіадах, конкурсах тощо з обраної спеціальності:	
1 місце	20
2 місце	15
3 місце	10
Наукові статті з обраної спеціальності у фахових вітчизняних та іноземних виданнях, окрім країн, визнаних країнами-агресорами (за кожну)	10
Наукові статті з обраної спеціальності у виданнях, що входять в бази даних Scopus та Web of Science, окрім країн, визнаних країнами-агресорами (за кожну)	20
Опубліковані тези доповідей на всеукраїнських наукових конференціях з обраної спеціальності (за кожну)	5
Опубліковані тези доповідей на міжнародних наукових конференціях з обраної спеціальності (за кожну)	10
Академічна мобільність з обраної спеціальності (повне або часткове навчання в закордонному університеті без перерви навчання в українському навчальному закладі)	20

Додаткові бали не повинні перевищувати 100 балів.

7.15. Іноземні громадяни та особи без громадянства при вступі на навчання для здобуття ступеня доктора філософії замість іноземної мови складають іспит з мови навчання (української).

7.16. Особи, що вступають до аспірантури з іншої спеціальності, ніж та, яка зазначена в дипломі, складають додаткові випробування, визначені наказом директора Інституту та оцінюються за шкалою «зараховано» чи

«незараховано». Вступник, який отримав оцінку «незараховано», до подальших випробувань не допускається.

7.17. Особи, що вже закінчили аспірантуру, але не захистили дисертацію на ступінь доктора філософії, та вступають повторно до аспірантури за відповідною спеціальністю, після проходження співбесіди та розгляду особової справи можуть за рішенням Приймальної комісії бути зараховані до аспірантури у межах ліцензійного обсягу за результатами попереднього навчання чи іспиту зі спеціальності.

7.18. Зарахування до аспірантури відбувається за сумою балів, отриманих на вступних випробуваннях, та додаткових балів, нарахованих за навчальні та наукові досягнення. Додаткові бали за навчальні та наукові досягнення вступників до аспірантури підраховуються Приймальною комісією Інституту до початку випробувальних іспитів.

7.19. У разі отримання однакової кількості балів переважне право на зарахування до аспірантури мають вступники, які мають вищий рейтинг наукових здобутків (статті, опубліковані в більш авторитетних виданнях; участь в більш престижних конференціях тощо).

7.20. Рейтинговий список вступників формується за категоріями в такій послідовності:

- вступники, які претендують на зарахування за конкурсом на місця державного замовлення;
- вступники, які претендують на зарахування за конкурсом на місця, що фінансуються за рахунок коштів фізичних та/або юридичних осіб.

Рейтинговий список впорядковується за конкурсним балом від більшого до меншого та оприлюднюється у повному обсязі на веб-сайті Інституту.

7.21. На підставі рейтингових списків вступників приймальна комісія приймає рішення про рекомендацію для зарахування на навчання до аспірантури Інституту на місця державного замовлення та на місця, що фінансуються за рахунок коштів фізичних та/або юридичних осіб, відповідно

до ліцензійних обсягів. Вступникам, яким не надано рекомендацію до зарахування на місця державного замовлення, рішенням приймальної комісії надається рекомендація до зарахування на навчання на місця, що фінансуються за рахунок коштів фізичних та/або юридичних осіб, в порядку конкурсного відбору та відповідно до ліцензійних обсягів.

7.22. Особові справи вступників, які не пройшли за конкурсом, зберігаються упродовж календарного року.

7.23. Офіційним повідомленням про надання рекомендацій до зарахування вважається оприлюднення відповідного рішення на веб-сайті Інституту. Рекомендованим до зарахування вступникам можуть надсилатися повідомлення засобами електронного і мобільного зв'язку.

7.24. Рішення Приймальної комісії про зарахування вступника може бути скасоване Приймальною комісією у разі виявлення порушень законодавства з боку вступника (у разі подання вступником недостовірних персональних даних, відомостей про здобуту раніше освіту тощо).

7.25. Інформація про хід і результати прийому до аспірантури оприлюднюється на сайті Інституту.

8. Прийом на навчання до аспірантури іноземців та осіб без громадянства.

Прийом на навчання до аспірантури Інституту іноземців та осіб без громадянства здійснюється відповідно до Законів України «Про вищу освіту», «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства», «Про закордонних українців», «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту», «Про встановлення додаткових правових та соціальних гарантій для громадян Республіки Польща, які перебувають на території України», постанови Кабінету Міністрів України від 12 вересня 2018 року № 729 «Питання здобуття вищої освіти деякими категоріями осіб», наказу Міністерства освіти і науки України від 01

листопада 2013 року № 1541 «Деякі питання організації набору та навчання (стажування) іноземців та осіб без громадянства», зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 25 листопада 2013 року за № 2004/24536, наказу Міністерства освіти і науки України від 02 грудня 2019 року №1498 «Про затвердження Порядку встановлення квот для здобуття вищої освіти іноземцями та особами без громадянства в межах обсягів державного замовлення відповідно до міжнародних договорів України», зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 10 лютого 2020 року за № 153/34436.

9. Наказ про зарахування.

9.1. Наказ про зарахування на навчання видається директором Інституту на підставі рішення Приймальної комісії.

9.2. Зараховані особи можуть бути вилучені з наказу про зарахування до Інституту за власним бажанням (наказ про зарахування скасовується в частині, що стосується цієї особи).

9.3. Якщо особа без поважних причин не приступила до занять протягом 14 календарних днів від дати їх початку, наказ про зарахування скасовується в частині, що стосується цієї особи.

9.4. У випадку вступу на навчання за кошти фізичних та/або юридичних осіб контракт про фінансові зобов'язання щодо оплати навчання повинний бути укладений протягом 14 календарних днів (трьох місяців для осіб, місце проживання яких зареєстроване (задеклароване) на тимчасово окупованій території та які знаходяться на ній) з дати видання наказу про зарахування. В противному випадку наказ скасовується в частині зарахування такої особи.

10. Забезпечення відкритості та прозорості рід час прийому до аспірантури Інституту.

10.1. Інститут зобов'язаний ознайомити вступників з ліцензією на здійснення освітньої діяльності за третім освітньо-науковим рівнем, сертифікатом про акредитацію Освітньо-наукової програми.

10.2. Ліцензія на здійснення освітньої діяльності, ліцензійний обсяг, кількість місць, виділених для вступу (за державним замовленням та за кошти фізичних та/або юридичних осіб), правила прийому оприлюднюються на сайті Інституту протягом наступного робочого дня після отримання і затвердження зазначених вище відомостей.